

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 73

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i dos minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de l'I. Sr. Vice-president Primer i dels I. Srs. Secretaris Primer, Segon, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques i de Justícia.

Ordre del dia

Punt únic : Debat sobre l'Informe de l'any 1986 presentat pel Síndic de Greuges.

El Sr. PRESIDENT : Comença la sessió. Aquesta presidència fa avinent que, com està anunciat, aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, la seqüència de la qual es descabellarà d'acord amb la norma supletòria del Reglament sobre la tramitació parlamentària de l'Informe anual o dels informes extraordinaris del Síndic de Greuges.

Aquesta presidència es complau a subratllar el compliment que avui donem a un punt molt important del que en podríem anomenar la nostra litúrgia democràtica i parlamentària que amb la continuïtat sortosament assolida any darrere any ja s'ha convertit per a nosaltres en un acte habitual, però no per això menys important i creditor a ésser revestit de la condigna solemnitat. Per això, ara m'és grat de convidar l'Honorable senyor Frederic Rahola, Síndic de Greuges, a ocupar la tribuna dels oradors i a presentar un resum del seu informe.

El Sr. SÍNDIC DE GREUGES (Frederic Rahola) : Molt Honorable President, honorables consellers, il·lustres senyores i senyors diputats, permeteu-me que les meves primeres paraules siguin per expressar el sentiment de dolor i d'indignació pels atemptats que des de fa uns mesos entristeixen Catalunya. Les criminals accions d'aquests escamots que colpegen el nostre país sorprenen tota la població, ja que són totalment estranyes a la manera de pensar i d'obrar dels catalans. Nosaltres, que som gent de diàleg i de pacte, com ho demostra el transcurs de tota la nostra història, no podem entendre aquesta manera de procedir, i és difícil trobar paraules que puguin qualificar aquestes accions. En aquests moments, doncs, ens fem ressò dels sentiments dels ciutadans de Catalunya que tan injustament i amb tanta vilesa han estat atacats i voldríem que aquest dolor es transformés en un desig de convivència i de pau.

Dit això, començo l'exposició de la presentació del nostre tercer informe a aquest Parlament, que coincideix amb el tercer any del mandat, en l'exercici de la missió estatutària de defensar els drets humans i les llibertats públiques dels ciutadans. Una missió que sempre hem orientat dins d'una doble perspectiva : supervisar l'actuació de l'Administració pública de Catalunya, a fi que se'n corregeixin les possibles il·legalitats i irregularitats, demores o silenci i tot indici d'arbitrarietat o desviació dels organismes administratius i, en segon lloc, cooperar amb l'Administració en la recerca de solucions justes i equitatives als problemes plantejats pels ciutadans mitjançant les recomanacions, els suggeriments, de manera raonada, que

el Síndic els adreça.

En el plenari que celebrem avui, em premetré mencionar algunes dades o aspectes significatius que figuren en l'informe, que els parlamentaris ja coneixen, i que podran ser punt de referència per a la posterior formulació dels oportuns comentaris dels diferents grups aquí representats.

El nombre de queixes rebudes el 1986 ha estat de 1.211. En relació amb l'any precedent, s'observa una certa disminució que s'explica, en part, pel fet que la informatització dels serveis ha permès una més acurada selecció i agrupació dels expedients. D'altra banda, l'oficina d'informació de la Institució ha resolt immediatament nombroses queixes verbals, mitjançant gestions telefòniques, o, simplement, donant assessorament i orientació directa a l'interessat, sense necessitat d'obrir un expedient de queixa.

En relació amb els anys anteriors, si bé continua disminuint el nombre de queixes inadmeses, els escrits són cada cop més raonats i ajustats a l'àmbit de la competència de la institució. La nostra institució, recollint una observació feta per alguns dels portaveus dels grups parlamentaris en l'anterior compareixença, ha incrementat els expedients d'ofici durant l'any 1986, ha iniciat un total de 38 expedients, molts dels quals són recollits al llarg de l'informe.

La disminució de les queixes inadmeses i la major complexitat de les tramitades ha produït un augment considerable i progressiu de les comunicacions amb l'Administració; com a resultat de la tramitació dels expedients en el qual ha existit la voluntat de trobar solucions als problemes plantejats en l'Administració, el Síndic fa una valoració globalment positiva dels resultats obtinguts i pot afirmar que ha trobat en les seves relacions tant amb les autoritats com, en general, amb tot el personal que en depèn una col·laboració favorable.

Aquesta col·laboració ha fet realitat un fet important, com és que en un temps relativament breu el percentatge de les queixes resoltes ha augmentat considerablement. Actualment, aquest percentatge representa més d'un 54% de les queixes formulades el 1986. En relació amb el contingut, les queixes han afectat pràcticament totes les àrees d'actuació de les diferents administracions públiques. Feta una classificació material o per àrees administratives, s'observa que el 75% de les queixes s'engloben dins de tres àrees : la de governació, l'Administració local, que amb el 31% continua essent l'àrea més nombrosa de queixes; la de Sanitat i Seguretat Social i Treball, que amb el 24% ha passat a ocupar el segon lloc, i l'àrea de justícia, on el volum de queixes continua essent elevat, amb un 19%. La resta de les àrees no presenten variacions importants.

Hem de destacar, en primer lloc, la quantitat i la varietat de les queixes tramitades en relació amb les actuacions dels ens locals de Catalunya. En l'informe, aquestes queixes han estat tractades en deu apartats, en els quals s'expliquen els casos més significatius amb observacions on se'n valoren els aspectes més rellevants, les deficiències administratives i l'actitud, generalment positiva, de la intervenció del Síndic.

Entre els problemes relatius al règim i al funcionament de les corporacions locals, destaquem les queixes presentades per raó de les activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses, matèria que ha produït moltes intervencions del Síndic, que demostren la inèrcia que en aquest aspecte incorren els ajuntaments i també altres administracions, vist que moltes vegades

es considera que l'exercici d'una activitat classificada és correcte pel simple fet d'estar emparada per una llicència, quan gran part de les queixes rebudes contenen com a motiu principal la protesta pel fet que l'ajuntament o l'Administració afectada en les inspeccions posteriors no ha complert amb suficient rigor si l'activitat reuneix les normes establertes.

Dins del bloc d'ordenació del territori i d'urbanisme, hem rebut queixes per qüestions relatives a planejaments, gestió i disciplina urbanística, entre les quals destaquen les que afecten sobretot les urbanitzacions de molts petits municipis.

També hem de fer esment de les queixes relacionades amb la prestació d'obres i serveis d'àmbit local, com són les deficiències en el subministrament d'aigua, serveis funeraris i dipòsits municipals de detinguts. Així mateix, han estat nombroses les queixes relacionades amb l'augment genèric dels tributs o taxes, i les que denuncien irregularitats de gestió i recaptació o deficiències en el servei d'informació tributària al contribuent.

Finalment, s'inclou un apartat amb les queixes que s'han formulat per raó d'actuacions o inactivitat de l'Administració, que moltes vegades col·loquen el ciutadà en una situació d'indefensió. Supòsits típics d'aquesta situació són la manca de resposta de l'Administració —silenci administratiu—, la inexecució de sentències, notificacions defectuoses o abús o desviació de poder.

En matèria de sanitat i seguretat social, el nombre de queixes ha passat de representar el 16% el 1985, al 24% l'any 1986. Hem rebut escrits sobre deficiències en els serveis d'alguns centres sanitaris i en l'atenció de determinades prestacions, per les denegacions de pensions en general, demores en la tramitació d'expedients d'incapacitat, inspeccions sanitàries de les incapacitats laborals transitòries i d'invalidesa provisional, i denegacions de prestacions de règim especial de treballadors autònoms.

Un punt en el qual devem insistir és la situació, tal com dèiem l'any passat, en què es troben els serveis socials. En aquells moments recordàvem la Llei del 17 de desembre del 85, que configura la prestació dels serveis socials com un dret del ciutadà, i afegíem que calia esperar el desplegament reglamentari de la Llei, per tal que aquests serveis fossin efectivament organitzats.

Un any després la situació no ha canviat, si bé s'han dictat alguns decrets de desplegament de certs aspectes de la Llei, però els més afectats continuen patint la situació exposada.

Molts escrits adreçats a la institució posen de manifest que la marginació social afecta molts ciutadans, des dels infants fins als vells, i que es consoliden unes diferències socials que fan caure els més necessitats en un cercle viciós pràcticament insuperable si no reben ajuda. A Catalunya hi ha bosses de pobresa, i no solament a Barcelona —al Raval— i al Barcelonès —a la Mina—, sinó també en altres ciutats importants, com és ara Girona, al barri de Vilarroja. Per tot això, hem de tornar a advertir totes les administracions públiques de la necessitat de prendre mesures específiques que, amb finançament i coordinació, puguin anar resolent aquest problema angoixós. En el mateix sentit demanem que l'Administració faci un ràpid desenvolupament reglamentari de les lleis promulgades sobre drets econòmics, socials i culturals, com és el cas de la Llei General de Sanitat, i la de Serveis Socials de Catalunya, ja que la manca de reglamentació sovint origina la pèrdua dels drets o

beneficis recollits en la norma legislativa.

Dins l'àmbit dels drets econòmics, hem de fer ressaltar els nombrosos escrits relacionats amb la protecció del medi natural, entre els quals els referents als aiguamolls de Pals o a la instal·lació d'una línia d'alta tensió al Montseny. Això és conseqüència de l'augment de la sensibilització ciutadana respecte als afers ambientals, que han passat al primer terme entre les preocupacions d'una societat que suporta durant molts anys una degradació del medi deguda a un procés d'industrialització i urbanització sense l'ordenació de protecció legal adequada. Les diverses administracions han elaborat un marc jurídic per tutelar el medi natural, però s'observa una certa asincronia entre les normes que van dictant i les seves incidències en la pràctica, a causa de les diversitats de les administracions que hi intervenen, amb la consegüent dispersió de competències, manca de coordinació i d'eficax control. Aquestes situacions, també, provoquen sovint entre els particulars unes reaccions simples i d'oposició visceral a alguns projectes, com són les instal·lacions d'abocadors de residus industrials o comunals o instal·lacions penitenciàries. Cal una informació adient i exhaustiva perquè els ciutadans i els grups socials prenguin consciència corresponsablement davant les necessitats públiques que el país necessita.

Continua essent important el nombre d'escrits que fan referència a l'Administració de Justícia, sobre el funcionament de la qual són copioses les queixes que denuncien demores o dilacions en els procediments. Molts particulars i també professionals del dret s'han adreçat al Síndic manifestant la seva preocupació i plantejant, entre d'altres aspectes, la necessitat d'una urgent provisió dels jutjats vacants i la creació de més jutjats a Catalunya. Com se sap, ni el Síndic ni el Defensor del Pueblo no poden supervisar directament l'Administració de Justícia, però creiem obligat manifestar el sentiment d'insatisfacció del ciutadà davant el funcionament dels serveis de l'Administració de Justícia. La situació tendeix a empitjorar, malgrat les expectatives que havia creat l'aprovació de la Llei Orgànica del Poder Judicial. El principal problema de l'Administració de Justícia és la manca de mitjans humans i materials per treballar amb eficàcia. A Catalunya això s'agreuja davant la mobilitat constant dels jutges. És un fet que el ciutadà espera que els poders públics prenguin mesures urgents en aquest sentit. Si no corregim aquesta situació, correm el risc que l'escepticisme del ciutadà —cada dia en augment— provoqui que prescindeixi de recórrer a aquesta via, fet que portaria a un lamentable deteriorament del prestigi del poder judicial, bàsic en tot Estat democràtic i social de dret.

La nostra Institució ha dedicat una subàrea dins l'àrea de Justícia sobre els centres penitenciaris que radiquen a Catalunya. De les conclusions, en destaquem la necessitat que els presos disposin d'informació i assessorament sobre els seus drets; la necessitat d'agilitar la reforma penal, incloent-hi penes i mesures alternatives, amb l'internament en centres penitenciaris i, sobretot, la recomanació d'accelerar, amb la col·laboració i la coordinació de totes les administracions, les obres de reforma dels centres existents i la construcció de nous centres, a fi de corregir la situació actual de massificació d'interns, que impossibilita el respecte d'alguns dels drets constitucionals dels presos i en especial els que reconeix l'article 25 de la Constitució. L'existència de centres sobreocupats és un dels

exponents del fracàs de la societat pel que fa al respecte als drets fonamentals a les presons. Tanmateix hem de reconèixer que la situació material i el comportament administratiu dels centres han millorat des del principi de les nostres acutacions, però entenem que serviran de ben poc les inversions en els establiments penitenciaris si a la vegada no es produeix, com hem dit, un canvi en la legislació penal i processal.

Com en informes anteriors, hem de fer menció de les relacions de la nostra institució amb la del Defensor del Pueblo, les quals s'han anat intensificant durant l'any 1986, a conseqüència de la voluntat sincera de col·laboració que, des del primer dia, ha existit entre ambdues institucions. El Síndic agraeix el conveni d'ajut i d'assessorament tècnic ofert pel Defensor del Pueblo, que ha significat una reducció important en el cost i en el temps d'implantació dels programes en el procés d'informatització dels nostres serveis, que va començar a finals del 1986.

Per acabar, ens permetem de fer unes breus reflexions sobre l'Informe que comentem. Gràcies al diàleg establert entre el ciutadà i l'Administració, hem comprovat que la figura del Síndic va guanyant la confiança dels ciutadans, que hi recorren i que ens fan palès el seu reconeixement i la seva confiança per la defensa que amb imparcialitat i independència fem dels seus drets. Podem dir que hem entrat en un període de consolidació com a instrument democratitzador del país. Gràcies a aquest diàleg hem pogut exercir una de les nostres missions : la d'establir un pont entre el ciutadà i l'Administració, amb el qual s'ha aconseguit clarificar els drets del primer i, moltes vegades, justes i equitatives solucions. Així mateix, quan hem hagut de dirigir-nos directament a l'Administració, hem recorregut també a la petició d'informacions abans d'emprar la recomanació o la inducció.

En un altre ordre de coses, ens permetem d'indicar una qüestió que, si bé no entra dintre la nostra competència, justifica un corrent d'opinió que la nostra Institució no pot amagar, per tal com el sent viu i insistent. Es tracta d'una opinió, de vegades manifestada obertament, de vegades subjacent i veladament exposada pel ciutadà, segons la qual diverses administracions atenen amb preferència certes realitzacions de prestigi monumental i despeses de propaganda, i deixen en segon terme les inversions que caldria fer per resoldre greus problemes d'ordre econòmic, social i cultural. Fem ressaltar aquest fet a fi que els poders públics el tinguin present, car no dubtem que els ciutadans que han recorregut a la nostra Institució són una minoria fins al conjunt dels que es poden sentir perjudicats per aquestes decisions.

Hem d'afegir a aquestes reflexions la nostra preocupació per la poca atenció que els poders públics presten a la formació d'una consciència cívica del ciutadà. Aquí escau de repetir el que ja manifestàvem davant la Comissió parlamentària del Síndic de Greuges, quan fèiem nostres les conclusions a què van arribar els *ombudsmen* europeus en l'últim simposi de Madrid : cal de totes passades assegurar i garantir una renovació dels valors cívics i de convivència, com a factor essencial per a l'avenir de la societat democràtica. Això demana la intensificació d'una educació cívica en què el compromís sigui unànime, no solament de la família i l'escola, sinó de tots els teixits socials. En definitiva, doncs, el que s'ha de procurar és formar i informar els ciutadans per responsabilitzar-nos de la necessitat d'un canvi de la mentalitat i el comportament social,

a fi de fer renèixer aquesta consciència cívica a favor de la pau i els drets humans de l'home.

Abans d'acabar, permeteu-me uns mots d'agraïment a l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona i, en particular, al seu Alcalde, senyor Pasqual Maragall, per la cessió per a cinquanta anys de l'antic palauet del Marquès d'Alfarràs com a futura seu de la institució del Síndic.

Finalment, haig de manifestar el meu reconeixement per l'esforç que ha produït un equip de divuit persones, que han fet la seva tasca amb un gran sentit de servei i de responsabilitat, sense la col·laboració dels quals no hauria estat possible la consolidació de la institució que tinc l'honor de representar.

I, per últim, el nostre agraiement als senyors diputats d'aquesta Cambra pel suport que sempre ens han donat.

Molt agrai't per la vostra atenció.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Honorable senyor. (L'H. Sr. Síndic de Greuges s'absenta del Saló de Sessions.)
 Finida l'exposició i absentat el senyor Síndic, la Presidència anuncia que el debat prosseguirà amb les intervencions dels parlamentaris representants dels grups, les quals seran de quinze minuts per fixar la seva posició, i en la forma de l'ordre de menor a major. Per tant, correspon de parlar primer al Grup parlamentari Mixt, al qual tinc el gust de donar la paraula. (Pausa.) No hi ha ningú? Bé. Aleshores, a continuació, correspondrà el Grup parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, al representant del qual tinc el gust de donar la paraula. L'Illustre Diputat senyor Vila té la paraula.

El Sr. VILA I COMAPOSADA : Moltes gràcies, senyor President. De primer, el nostre Grup declara que fa seves les paraules de l'Honorable Síndic de Greuges, de condemna del tràgic esdeveniment fruit de l'acció criminal per part de gents que no res tenen a veure amb la nostra nació. I, dit això, perquè ens interessa que consti d'una manera pública i notòria, entraré a tractar breument de l'Informe de l'Honorable senyor Síndic.

En la recent reunió de la Comissió de la Sindicatura de Greuges, l'Illustre Diputat Marçal Casanovas, del meu mateix Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, feu diverses preguntes a l'Honorable senyor Síndic de Greuges, preguntes que pel seu contingut palesaven l'interès del nostre Grup parlamentari per la tasca que considerem altament eficient que desenvolupa la Sindicatura de Greuges.

Per la meua part, i ara, vull aprofitar aquest debat per assenyalar el contingut, cada any més substancial, de l'Informe que presenta al Parlament l'esmentada Sindicatura de Greuges, millor dit, el mateix i Honorable Síndic de Greuges.

Aquests informes anuals estan esdevenint un reflex de determinats aspectes de la nostra societat. Permeteu-me que n'esmenti dos : a la gràfica de l'entrada mensual de queixes a la Sindicatura de Greuges és notori, pel que fa a l'any 1986, que durant el mes d'agost el nombre de queixes davalla notòriament, ben segur per considerar els possibles afectats que durant aquest mes les administracions públiques disminueixen el ritme de llurs activitats i que, per tant, no és el moment més adient perquè la queixa pugui rebre el tracte que qui la presenta espera que tingui, però no deixa d'ésser curiós que en els quatre darrers mesos de l'any 1986 el nombre de queixes fou notòriament més baix que durant els set primers mesos de l'any. I ens preguntem, a què deu ésser degut? A què deu ésser

motivats? També hem pogut comparar els quadres de tres anys, mirant els informes, és clar, d'aquests tres anys, referent a l'aspecte lingüístic i els percentatges palesen l'increment de les queixes presentades en llengua catalana respecte a les presentades en llengua castellana. Simplement ens referirem a les xifres: el 1984 es presentaren en català el 48% de les queixes; el 1985, el 51,9%, i el 1986, el 54,84%. És interessant assenyalar aquest aspecte perquè potser reflecteix, potser assenyalat que la gent ja està agafant, com us ho diria?, amb més sensibilitat l'expressar-se en la llengua pròpia del país, i al mateix temps senten que la dominen més, perquè ja l'aprenen més o hi ha qui els pot ajudar a redactar en bon català les queixes.

Dintre d'uns pocs anys, els sociòlegs especialitzats en diversos camps trobaran en els informes de la Sindicatura de Greuges un excel·lent material que, en més d'una ocasió, permetrà arribar a conclusions de molt gruix.

Per tant, nosaltres veiem —i ho repeteixo o hi insisteixo— que aquests informes poden esdevenir el dia de demà, i a curt terme, un material que els estudiosos puguin aprofitar per donar orientacions que els polítics potser hauran d'adoptar.

Moltes gràcies, President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Ara, doncs, correspondrà a donar pas a la intervenció de l'Il·lustre parlamentari representant del Partit Socialista Unificat de Catalunya, al qual tinc el gust de donar la paraula.

El Sr. VIVES: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, bé, Honorable Síndic, ara el Diputat senyor Marc Aureli Vila, començava la seva intervenció amb paraules de rebuig a l'atemptat terrorista de fa uns dies a Barcelona. El nostre Grup parlamentari entén que cercar ara paraules de condemna d'aquest fet és innecessari, ja que la millor resposta a aquests atemptats l'ha donat la població de Barcelona, la població de Tarragona —no ho oblidem— tres dies abans, i que, en definitiva, la millor resposta a aquests fets del tot punt rebutjables han estat precisament al carrer, i des de la unitat del conjunt de forces polítiques de l'arc parlamentari de casa nostra.

Estem davant d'un tràmit parlamentari, que el nostre va denunciar l'any passat com un intent per part del Consell Executiu de la Generalitat de convertir en un simple tràmit de rutina, i contràriament al que ha fet la institució del Síndic de Greuges de recollir algunes de les opinions que el nostre Grup va donar l'any passat, concretament vinculades al tema de les actuacions d'ofici, molt ens dol assenyalar que el Consell Executiu no les ha recollit i que, tret del senyor Bigatà, que és un *fan* d'aquestes sessions, ja que hi era l'any passat també en solitari, només hi ha enguany present a l'hemicicle el Conseller de Justícia, segurament perquè enguany l'Informe fa un especial èmfasi a tot el camp de la seva competència.

Des de la nostra òptica del Grup parlamentari del PSUC, la institució del Síndic de Greuges cal naturalment defensar-la des d'aquest Parlament de Catalunya com a directament dependent d'ell, però sobretot el que cal és potenciar-la enfront d'allò que s'ha de potenciar, que és enfront de l'Administració, que és enfront dels poders executius de casa nostra i, naturalment, si des del mateix Govern de la Generalitat, si des d'altres administracions de casa nostra, no es té interès en el manteniment d'una figura crítica, d'una figura permanentment vigilant enfront d'ella, independent de qualsevol vinculació política, econòmica o social, és realment difícil que

el Síndic arribi a ser allò que és necessari que sigui: una institució coneguda i estimada pels ciutadans, una institució temuda per l'Administració de la Generalitat.

Dos anys i mig de funcionament, gairebé tres, segurament és un temps insuficient de cara a valorar aquesta possible consolidació de la figura del Síndic, i el que és evident és que aquesta dada, la reducció d'un 17% de les queixes 85-86 és un dada, pel nostre Grup parlamentari, preocupant, que evidencia que els ciutadans o bé no han avançat en el coneixement d'aquesta institució, cosa que em sembla que no és certa a partir de la minsa —però hi és— divulgació de la seva simple existència, o pot ser degut bàsicament —perquè no creiem que els problemes s'hagin reduït en aquest espai de temps, d'un any— que aquesta situació no acaba d'arrelar, no acaba de ser una institució estimada, volguda pel conjunt dels ciutadans. I com que del que es tracta en aquest debat no és de llançar flors i violes, sinó de potenciar la figura del Síndic, defensar-la davant de qualsevol altra institució, ens pertoca naturalment recollir aspectes crítics que permetin millorar l'actuació d'aquest Síndic, fer-lo més fort enfront d'aquesta Administració.

Perquè el Síndic és una institució que necessita protagonisme, i l'actual no el té, i l'actual no el té, no el té en la mesura en què caldria tenir-lo, no el té en la mesura en què fes d'aquesta institució mateixa —precisament pel seu protagonisme— una institució coneguda i estimada pels ciutadans.

El Síndic ha de fer notar als ciutadans que està al seu costat i, a cops, respostes excessivament fredes de l'Administració a les seves recomanacions o al seu recaptar informació, que són després traduïdes en respostes, també a cops, excessivament fredes al ciutadà que s'ha adreçat a la institució del Síndic de Greuges, no fan que aquesta institució avanci en el sentit de fer creure als ciutadans, de fer-los entendre, perquè així ho compreguin, que està realment al seu costat.

Però, al mateix temps, cal que l'Administració de la Generalitat tingui una cura extraordinària en tot allò que té a veure amb la institució del Síndic de Greuges i, lamentablement, d'aquest informe es dedueix que no la té. De 193 recomanacions adreçades a l'Administració de la Generalitat, 64 —escollint bé—, un 34% no han merescut ni tan sols resposta per part de l'Administració cap al Síndic de Greuges. Per tant, el més calent a l'aigüera, en relació amb la certa temença que qualsevol administració ha de tenir de la figura d'un síndic, de la figura d'un *ombudsman*.

L'Administració —ho diu també l'Informe— a cops —el Govern podrà dir: «això és excepcionalment», però és que en el cas de les relacions Consell-Síndic de Greuges no hi pot ser ni excepcionalment, aquesta qüestió—, dificulta l'activitat del Síndic. Ho diu ell mateix: «Encara que com hem dit fins ara», diu el Síndic, «les relacions amb les administracions públiques han estat globalment positives, convé subratllar l'existència de certes passivitats o dilacions en la tramessa d'informes que el Síndic de Greuges sollicita en l'exercici d'una investigació que, en alguns casos, tarden tres o quatre mesos —i excepcionalment més i tot—, enlloc de complir els termes establerts en l'article 19, de la Llei 14/84.» Segueix: «És a dir, el Consell Executiu incompleix la Llei de Creació del Síndic i fa del silenci administratiu, pràctica habitual amb els ciutadans, també una pràctica», excepcional en aquest cas, però és que

no es pot admetre ni com a excepció, «en relació amb els requeriments, a les preguntes, a les recomanacions que li fa el Síndic de Greuges.»

Entén el nostre Grup parlamentari que això és quelcom que hauria de preocupar el Govern de la Generalitat, que n'hauria de prendre bona nota i que, en qualsevol cas, caldria rectificar; com els hauria de preocupar també aquesta mena de cançó que any rera any el Síndic introdueix en el seus informes, cançó perquè és certa, perquè existeix, i avui hi ha tornat a insistir des de la tribuna : silencis administratius exagerats, manca de celeritat en l'aplicació de les sentències i, se n'hi afegeix una de nova enguany, extraordinàriament preocupant, i el Síndic s'hi ha referit des de la tribuna, quan diu «ens permentem però d'informar sobre un corrent d'opinió que la nostra institució no pot amagar per tal com el sent viu insistentment; es tracta d'una opinió de vegades manifestada obertament, de vegades subjacent i veladament exposada, segons la qual diverses administracions —l'autonòmica i la local— atenen amb preferència certes realitzacions de prestigi monumental, despeses de propaganda i d'ornamentació i abandonen o deixen en segon terme tot d'aspectes relatius als greus problemes d'ordre econòmic, social i cultural que pateixen amplis sectors de la població.» Naturalment, els hauria de preocupar això, n'haurien de prendre nota, sobretot si fem una anàlisi de les dades, de les xifres que es donen en aquest Informe, de quin és l'esquema robot de la gent que majoritàriament s'adreça al Síndic : queixes collectives, un 24-27%, detall menor, segurament; jubilats-pensionistes i gent sense feina són un 34% de la gent que s'adreça al Síndic; majors de 55 anys, un 53,27%; comarques de barcelona, un 78,79%.

Per tant, hi ha, de l'anàlisi amb una certa profunditat d'aquestes xifres, unes bosses de població, que les denunciàvem l'any passat en aquest mateix debat, que ho tornem a fer ara, que si les sumem als silencis administratius, a les demores en l'aplicació de sentències i a aquesta queixa palesada en l'Informe de despeses d'ornamentació *versus* problemes d'indole econòmica i social en la població de Catalunya, naturalment ens donen un camp d'actuació, al qual el Consell Executiu hauria de ser sensible, sobretot ara que sembla ser, per referències periòdiques, que comença a debatre els pressupostos de cara a l'any 1988. Si a això hi sumem que els dos temes prioritaris de preocupació dels ciutadans que s'adrecen al Síndic tenen a veure amb l'Institut Català de la Salut i tenen a veure amb la protecció i defensa del medi ambient, estarem davant la que segurament és la millor enquesta feta pels ciutadans actius, aquells que voluntàriament s'adrecen a una institució que hauria de ser estimada per ells, que hauria de ser més coneguda per ells del que és en aquest moment, per tal d'adreçar-li quines són les seves situacions conflictives, bosses de conflicte importants en segments de població i territorials, temes de preocupació generalitzada. Si sumem a aquesta observació tot el que es desprèn de l'apartat final de l'Informe del Síndic en relació amb les recomanacions que efectua al Consell Executiu de la Generalitat, estarem davant d'una radiografia de l'actuació d'aquest mateix Consell Executiu i, més enllà, dels problemes de casa nostra, sense cap mena de dubte, interessant, per venir precisament de qui ve, de cara a resoldre —si es vol— aquestes qüestions conflictives. I això entenem que és el que ens pertoca en aquest Ple : recollir els suggeriments del Síndic, intentar

submergir-nos en el que és el seu Informe per treure'n aquells aspectes que ens semblen més punyents i col·locar-los sobre la taula del Ple del Parlament, per tal que el Consell Executiu els pugui recollir, fer-los seus i millorar la seva actuació, i evitar, en qualsevol cas, que l'any que ve, en tornar a discutir aquest informe, ens trobem de nou davant d'un intent de protocol·litzar un acte del qual no es fa cas ni del que es diu ni, sobretot, d'allò que es deixa entreveure de l'Informe en qüestió.

Per acabar, el nostre Grup parlamentari voldria dir que celebra que el que havia estat una preocupació del PSUC al llarg de l'any..., dels informes de l'any 1984 i 1985, en relació amb la manca d'actuacions d'ofici, a la insuficient actuació d'ofici del Síndic de Greuges, hagi estat recollit i passem del 85 al 86 de 5 actuacions a 38 actuacions d'ofici.

Això no obstant, i per situar també la preocupació que ens queda després de saludar aquest avenç en les actuacions d'ofici, el nostre Grup parlamentari desitjaria —i, això, vol deixar-ho escrit en el *Diari de Sessions*— que l'Informe corresponent a l'any 1987 de l'Honorable Síndic de Greuges impliqués un increment encara més notori de les actuacions d'ofici i, sobretot, fes esment de quines actuacions concretes d'ofici s'han iniciat des de la pròpia institució del Síndic, de cara a veure quins són aquells motius de preocupació d'una institució independent de qualsevol poder, enfront del Consell Executiu, que inicia unes determinades actuacions no motivades per queixes de particulars. Segurament fóra un bon exercici —no només de sociologia, sinó bàsicament polític, i fonamentalment d'ordre social— conèixer quins han estat aquests motius de preocupació que donen peu a l'increment de l'actuació d'ofici; entenem que això és el que donaria més protagonisme a la institució, és el que faria sentir als ciutadans que està més al seu costat, fins i tot quan els ciutadans no s'hi adrecen, iniciant ràpidament les actuacions de denúncia o de recomanació d'actuació enfront de l'Administració per millorar aquest estat de coses, i, en definitiva, és el que donaria aquest prestigi que la institució del Síndic es mereix —que ja té, però que, sens dubte, cal reblar— i li donaria també el que ha de ser el segon gran eix de la seva actuació : el millor instrument per ser una institució temuda per l'Administració de la Generalitat de Catalunya, que és, en definitiva, un dels grans motius pels quals aquest Parlament va crear, en el seu dia, la figura del Síndic.

Res més i moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Perquè parli en nom del Grup Popular, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Fernández.

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, evidentment, el Grup parlamentari que represento, el Grup parlamentari Popular, fa seves absolutament les paraules de condemna que han fet, que han exposat des d'aquesta tribuna tant l'Honorable senyor Síndic de Greuges com els representants dels grups parlamentaris que han intervingut en relació amb els atemptats d'ETA a Catalunya, de manera molt especial el de Barcelona, pel cost en vides humanes que ha suposat.

Ja s'ha dit també que aquest tercer informe del Síndic, que presenta el Síndic de Greuges davant del Ple d'aquest Parlament, és un document d'una extraordinària importància des d'un punt de vista sociològic, perquè, efectivament, és una radiografia molt precisa d'aspectes que sociològicament tenen

molta importància i que, sens dubte, és un document de treball molt útil i molt eficaç, si se sap utilitzar, tant per a aquesta Cambra com per a la Generalitat en el seu conjunt —i, per tant, per al Govern de la Generalitat— i, fins i tot, de les administracions locals.

Per a nosaltres, per al Grup parlamentari Popular, el balanç de l'actuació que es desprèn d'aquest Informe del Síndic de Greuges pel que fa a l'últim exercici és positiu. Però és evident que estem parlant d'un balanç i, per tant, d'una comparació entre els aspectes positius i els aspectes no tan positius de la seva gestió, per comparació amb el que seria un balanç de comparar l'actiu i el passiu d'una societat : l'actiu, en aquest aspecte, en aquest sentit, serien, lògicament —com he dit—, els aspectes positius de la institució; el passiu podrien ser —i després els comentaré— els aspectes, si no negatius, com a mínim preocupants des d'un punt de vista de la institucionalització d'aquesta institució del Síndic de Greuges, que, com vostès saben, és el nostre representant a efectes de ser una institució que pugui servir de pont permanent de diàleg i de mediació entre l'Administració i els ciutadans.

Aspectes positius que es desprenen d'aquest informe, al marge del mateix informe —que, com he dit, té una importància extraordinària com a document de treball—, és el fet que, des d'un punt de vista qualitatiu, els escrits de queixa cada cop són més raonats i ajustats. Seria també un aspecte positiu el fet que, des d'un punt de vista estrictament quantitatiu —quantitatiu—, el nombre d'expedients d'ofici iniciats per la institució s'ha incrementat —ja ho ha dit abans el senyor Maties Vives—, s'han incrementat de cinc a trenta-vuit, els expedients iniciats d'ofici; serien també aspectes positius el fet que la cooperació entre la institució del Defensor del Pueblo i del mateix Síndic de Greuges és força positiva —el senyor Síndic ho ha dit, que el conveni d'assessorament i d'ajut amb la institució estatal del Defensor del Pueblo realment és molt positiu per a la nostra institució del Síndic de Greuges—; seria també positiu el fet que amb la col·laboració —que ha resultat decisiva— de l'Ajuntament de Barcelona, hi hagi unes perspectives de futur, pel que fa a la seua definitiva de la institució, molt favorables, i seria també, en definitiva, un aspecte molt positiu —que es desprèn d'aquest tercer informe del Síndic— el fet que guanya la institució la confiança del ciutadà pel que fa a la defensa dels seus drets davant, fonamentalment, com és lògic, de les diferents administracions públiques —de manera molt significativa, l'Administració de la Generalitat.

Això, pel que fa als aspectes positius, que —ho torno a repetir— són importants. Ara, si analitzem més acuradament aquest Informe i les paraules del senyor Síndic des d'aquesta tribuna, trobaríem aspectes preocupants. Per exemple : és cert que, qualitativament, les queixes ara són més raonades i més ajustades, la qual cosa podria estimar-se com a reflex que la institució cada cop és més coneguda per part dels ciutadans i, aleshores, queixes que abans eren inadmeses o no eren objecte de competència directa i immediata del Síndic de Greuges, ara no hi van. Per què? Perquè ja saben que, en tot cas, s'han de dirigir a una altra institució, que no és competent la institució del Síndic de Greuges. Però, de tota manera, des d'un punt de vista quantitatiu, les xifres absolutes de queixes han descendit, i 1.211 queixes no són tampoc massa queixes : si dividim això per 365 dies que té l'any, al final resulta que hi hauria tres

queixes, aproximadament, al dia, com a queixes adreçades directament a la institució; i no és una xifra —si tenim en compte els problemes que té la nostra societat, la societat catalana—, no és una xifra, des del meu punt de vista, des del punt de vista del nostre Grup parlamentari, excessivament extraordinària. És cert que s'han incrementat, en xifres absolutes, els expedients d'ofici, però, com deia també el senyor Vives —des del nostre vista té tota la raó—, trenta-vuit expedients d'ofici no deixa de ser una xifra extraordinàriament baixa des del nostre punt de vista : s'han incrementat de cinc a trenta-vuit, però trenta-vuit iniciatives d'ofici és una xifra baixa.

I també és preocupant el fet que hi hagi tantes recomanacions de la institució que no siguin acceptades per part de les diferents administracions públiques. I ja sabem que no té força coercitiva la institució del Síndic de Greuges, ja ho sabem, però és evident que la seva autoritat moral és molt alta i, en tot cas, el Parlament ha de tenir el màxim interès que cada cop hi hagi més autoritat darrere de la institució del Síndic de Greuges, perquè les seves recomanacions, sobretot pel que fa a l'Administració de la Generalitat, siguin acceptades... i, a més de ser inacceptades moltes d'aquestes recomanacions, resulta que les que són acceptades ho són amb terminis de resposta excessivament llargs.

S'ha dit abans que, del total de recomanacions —193—, un terç aproximadament del total, el 34% —64—, han quedat sense resposta. Això ja va ser objecte d'una intervenció davant de la Comissió corresponent per part del Diputat que els parla en aquests moments, i el cert és que, si analitzem amb més atenció aquesta xifra, trobarem que el 80% de les recomanacions no acceptades —el 80%, 50 de 64— afecten l'Administració local. Això, per deixar les coses en el seu punt, perquè, realment, un terç de recomanacions no acceptades seria una xifra excessivament alta, i seria, des del nostre punt de vista, absolutament inacceptable que una de cada tres recomanacions no fos acceptada per part de l'Administració de la Generalitat. El cert i el que és veritat és que això no és així, i el 80% són recomanacions no acceptades per l'Administració local. I, com que el Síndic, en la Comissió corresponent, ens va dir que, majoritàriament, són els ajuntaments petits, escassos d'assessors i amb pocs mitjans, els que contesten amb retard després de reiteracions per part de la institució del Síndic de Greuges, resultaria que potser fóra convenient que l'Administració de la Generalitat, a través de la Conselleria de Governació, del Departament de Governació, actués a prop d'aquests municipis per facilitar aquesta comunicació entre els ajuntaments, entre les corporacions locals i la institució del Síndic de Greuges, per evitar que pogués l'any que ve tornar-se a repetir aquesta situació que una de cada tres recomanacions que fa el Síndic vagi als ajuntaments i no siguin acceptades per part d'aquestes corporacions, no per mala fe o per voluntat obstructionista, sinó per tenir escassos mitjans, escassos recursos, i entenem nosaltres que subsidiàriament ha de ser l'Administració de la Generalitat la que, a prop d'aquests municipis, eviti que es puguin tornar a produir aquestes situacions.

Però després resulta que, quantitativament, hi ha una xifra de recomanacions no acceptades per l'Administració de la Generalitat, que no són elevades, que no és una xifra elevada, però que, en qualsevol cas —ho torno a repetir—, qualitativa-

ment és inacceptable per a nosaltres i, si es vol, políticament és inacceptable. Resulta que hi ha cinc recomanacions no acceptades per part de l'Administració de la Generalitat que afecten els Departaments d'Ensenyament, Cultura, Sanitat i Seguretat Social, i que es torna a reproduir una certa voluntat obstruccionista —i, si no és voluntat, en definitiva, una resposta obstruccionista— per part de l'Administració de la Generalitat, d'aquests mateixos departaments i algun més, com el de Governació i el de Política Territorial i Obres Públiques, pel que fa a recomanacions que queden sense resposta després de tres, quatre mesos de relacions entre la institució del Síndic de Greuges i aquesta Administració de la Generalitat.

Això són aspectes no tan positius que es desprenen d'aquest informe de gestió de la institució del Síndic de Greuges, que, des del nostre punt de vista interessa corregir de cara a aconseguir que, cada cop més, la institució sigui una institució coneguda pels ciutadans i, sobretot, eficaç a l'hora de servir de pont, d'intermediari permanent entre l'Administració o administracions públiques i els ciutadans de Catalunya, que han de veure sobretot en el Síndic una figura que intenta preservar els drets i llibertats fonamentals que, com a ciutadans, tenen reconeguts en les nostres lleis i tal com ho preveu la Llei 14/84 del Síndic de Greuges.

Per acabar, jo diria que el nostre Grup parlamentari sempre estarà al costat de la institució del Síndic de Greuges i sempre estarà a favor de qualsevol tipus d'iniciativa que vagi en la línia que el Síndic de Greuges sigui una institució respectada i coneguda per part dels ciutadans, però nosaltres demanaríem a la institució del Síndic de Greuges que incrementi el nombre d'actuacions d'ofici. Nosaltres li vam demanar en la Comissió corresponent, ja d'entrada, una iniciativa d'ofici per als problemes que hi va haver en les darreres eleccions municipals a Catalunya pel que fa al cens; creiem que una cooperació, una col·laboració amb la institució del Defensor del Pueblo per analitzar què és el que ha passat realment en el cens a Catalunya i que va impedir que molts ciutadans no poguessin exercir un dret fonamental com és el dret de sufragi, creiem que és una iniciativa que, d'ofici, ja ha d'iniciar el Síndic de Greuges. I, en general —com he dit—, incrementar el nombre d'actuacions d'ofici i, sobretot, el nombre de recomanacions que van dirigides a l'Administració de la Generalitat, per raons òbvies; les que fan referència a d'altres administracions, com l'Administració local o l'Administració de l'Estat, és evident que, políticament, s'han d'analitzar des d'un altre punt de vista, sens perjudici de ser irrenunciable la voluntat del Síndic que sigui respectada la seva autoritat, però la de l'Administració de la Generalitat ha de ser la mateixa Generalitat, la mateixa Administració de la Generalitat la que accepti d'entrada aquestes recomanacions, fora de casos absolutament extraordinari: el nombre de queixes inacceptades, de recomanacions inacceptades o no contestades en un termini lògic i raonable, demostren que no hi ha una col·laboració adequada entre el Síndic de Greuges i l'Administració de Generalitat, i nosaltres demanaríem que el Síndic de Greuges fos molt exquisit a l'hora d'exigir un adequat compliment per part de l'Administració de la Generalitat i, en cas contrari, la denúncia davant d'aquest Parlament —perquè, en definitiva, ell és el nostre comissionat, a aquests efectes—, a fi i efecte que el Parlament de Catalunya, a través dels seus grups parlamentaris, pugui exigir les responsa-

bilitats polítiques que corresponguin a la Generalitat de Catalunya i, sobretot, al seu Consell Executiu.

Res més, senyor President, senyores i senyors diputats, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Perquè parli en nom del Grup parlamentari del Partit Socialista de Catalunya, tinc el gust de donar la paraula a l'Ilustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, la sessió d'avui, evidentment, no podia passar per alt la commoció que ha produït en les nostres consciències els atemptats recents de què ha estat víctima la ciutat de Barcelona —tot el poble de Catalunya, diria— i el poble de Catalunya i les seves institucions han parlat prou clar en el sentit d'expressar el seu dolor i el seu rebuig; per tant, crec que no fa falta afegir res més. Per altra banda, és aquest mateix Parlament que es va anticipar ja el mes d'abril proppassat a cridar a tot el poble de Catalunya a mantenir-se vigilant i atent contra tota maniobra i contra tota temptació de violència en la nostra terra. Voldria, doncs, que, en el futur, l'Honorable Síndic de Greuges no hagués de comparèixer en aquesta Cambra i, com a primera constatació de la llista de drets humans trepitjats, no hi hagués d'afegir la del primer dret : el dret a la vida.

Dit això, em correspon fixar la posició del meu Grup, del Grup Socialista, en relació amb l'Informe que ens ha estat presentat. Hem tingut —com tots vostès saben— una sessió anterior en la Comissió del Síndic de Greuges, i allí ja hem avançat les nostres impressions i hem formulat les nostres preguntes i els nostres aclariments, que ens han estat contestats.

Farem, doncs, un esforç ara de sintetitzar quina és la nostra posició, quines són les nostres observacions. I la primera és la de constatar que ens trobem, efectivament —com diu el mateix Síndic—, en una fase de consolidació. Fa gairebé tres anys, dia per dia, que l'actual Síndic va prendre possessió després que aquest Parlament, que aquesta Cambra, hagués aprovat la Llei corresponent, i això es reflecteix, evidentment, en la densitat de la seva feina, una densitat que reconeixem, però això ens permet i ens obliga també a ser, ara sí, cada vegada més exigent en el compliment de la missió d'aquesta institució.

I bé, per tal que aquesta institució pugui realitzar eficaçment la seva comesa, cal que, en primer lloc, compti amb mitjans necessaris, i nosaltres estem d'acord que cal atendre les seves indicacions, en les quals denuncio una certa precarietat de mitjans, encara que a continuació ens explica i afirma que són en el camí d'aconseguir una millora en aquest sentit. Nosaltres farem tot el que estigui en les nostres mans perquè disposi d'aquests mitjans.

Però, en segon lloc, la seva missió necessita que hi hagi una receptivitat anticipada als mateixos ciutadans, és a dir, que la seva figura i el seu paper siguin coneguts. I aquí, nosaltres, ho diem també amb tota sinceritat, ens sembla que durant l'any 1986 la institució hauria hagut de desplegar una activitat més enèrgica i més imaginativa; sobretot, de tipus divulgador. Ens explica que s'ha fet una nova edició d'aquell opuscle, que tots coneixem, que estava molt bé, i se n'ha fet una nova edició de 10.000 exemplars; tanmateix, això hauria d'haver estat un primer pas, i afegir-hi alguna cosa més efectiva.

Finalment, cal —i això s'ha dit aquí i és el més important— que sigui l'Administració pública, les administracions públiques, les que estiguin disposades a atendre les indicacions del

Síndic de Greuges, i aquí és on nosaltres, des d'aquesta Cambra, podem ajudar en gran manera al compliment de l'alta missió que el Síndic té encarregada, a través de les iniciatives parlamentàries que corresponguin.

Una altra observació que voldríem fer, en relació amb l'informe pròpiament dit, és a dir, el vehicle a través del qual nosaltres tenim coneixement del que ha passat. Ens sembla que continua quedant bastant confusa la responsabilitat de cada una de les tres esferes de l'Administració pública: la de l'Estat —és a dir, l'Administració del Govern central—, la de la Generalitat pròpiament dita, i la de les administracions locals. La responsabilitat en el compliment o desconeixement dels drets que corresponen als nostres ciutadans. Nosaltres l'any passat, ja ho vàrem dir, la vàrem fer, aquesta observació, i cal reconèixer i agrair —i ho faig constar explícitament— al Síndic de Greuges que aquest any hagi atès, encara que a nosaltres ens sembla que de manera insuficient, aquesta observació. I és cert, doncs, que en l'actual informe s'ha dedicat un apartat a presentar el que se'n diu la distribució de queixes per administracions afectades, i aquesta distribució ja és important, perquè ens proporciona dades molt interessants —vegin en la pàgina 10155, el quadre 27. Segons aquest quadre, i deixant a part les que afecten l'Administració de Justícia —i dic ara Administració de Justícia en el sentit de poder judicial, que s'emporta un 3,9% de les queixes—, resulta que les que afecten l'Administració pública de l'Estat s'eleven a un 14,6%; les que afecten els ens locals a Catalunya pugen al 24,6%, és a dir, quasi doblen l'anterior, i les de l'Administració pública de la Generalitat arriben al 42,5%, també quasi doblant la xifra anterior. I són xifres que demostren una cosa important, i és el pes i el gruix que les nostres institucions públiques van adquirint, i això és positiu, però, al mateix temps, ens demostra o ens indica que aquestes, aquestes administracions pròpies, nostres, van arrossegant defectes atàvics que els ciutadans han de denunciar. Doncs bé, aquesta sistemàtica que ens proporciona una clarificació important, en canvi no ha estat degudament projectada sobre la resta de l'informe, que en la seva part més substancial, o sigui, la tercera, allà on explica les queixes rebudes agrupades per àmbits materials, allí es torna a produir una confusió entre les diferents esferes institucionals afectades. Per això, nosaltres seguim creient que seria convenient corregir aquest defecte; perquè no podem oblidar dues coses: una, que el Síndic de Catalunya —Síndic de Greuges a Catalunya— no es pot ni s'ha de desinteressar de qualsevol queixa legítima dels nostres ciutadans en relació amb l'Administració central de l'Estat; evidentment que no. Tot allò que succeeix en el nostre territori ateny les nostres institucions, i, per tant, ha de fer i ho fa, i ho fa, ha d'actuar com a vehicle transmissor cap i en direcció a la institució del Defensor del Poble, però també una altra constatació, i és que, per raó de les normes constitutives de la Sindicatura de Greuges, aquesta és una institució que té per missió supervisar les activitats de l'Administració de la Generalitat, i, quan dic de la Generalitat, evidentment incloc l'Administració de la Generalitat pròpiament dita —o sigui l'Administració central de Catalunya, per dir-ho així— i les administracions locals en tot allò que afecta matèries que li són atribuïdes en virtut de competències que corresponen a la nostra autonomia.

Aquesta és la seva raó de ser, i sobre aquesta raó de ser s'ha

de projectar la intenció i el sentit de la seva activitat.

També volem destacar una altra cosa, i és —ja s'ha dit aquí— l'atenció que el Síndic ha prestat a una altra observació que es va fer l'any passat: la necessitat d'accentuar les seves actuacions d'ofici. Aquesta és una activitat que caldrà accelerar, sobretot si és té en compte que el mateix Síndic ens fa observar que el nivell de consciència que encara tenen els nostres ciutadans sobre els seus propis drets és més aviat escàs. L'informe, però, ens porta fonamentalment a un altre terreny, que és potser el principal, i és a considerar quin és el nivell d'adequació de les nostres administracions a les pautes de comportament correcte en relació, evidentment, amb el compliment dels drets fonamentals dels ciutadans. I, aquí, si hem de ser realistes, i si hem de ser sincers, cal reconèixer que el diagnòstic que resulta en l'informe és bastant preocupant.

Entre les consideracions finals de l'informe, que els invito a repassar, hi ha un apartat, el número 4, titulat «Irregularitats en el funcionament de l'Administració». Allí es posa de relleu fins a quin punt les nostres administracions continuen observant defectes d'una administració rutinària basada en el formalisme, en el burocratisme i en el menyspreu del ciutadà. Els il·lustres diputats que m'han precedit aquí en l'ús de la paraula han posat exemples clarificadors del que jo sintèticament estic dient, i m'excuso, doncs, de repetir-los. Per tant, és una llàstima que les administracions que hem pogut aixecar aquí a Catalunya, des d'aquí i sobre terreny verge, no hagin aprofitat aquesta ocasió històrica per canviar la imatge i la realitat de l'antiga Administració que tots coneixem.

I una altra observació que voldríem fer és la de destacar el pes que tenen, dins d'aquest panorama de les nostres insuficiències, els aspectes socials i econòmics. Nosaltres celebrem una vegada més la gran sensibilitat que està demostrant el Síndic de Greuges per aquestes nafres que pateix el nostre cos social; les seves observacions, observacions de caràcter general i les més específiques i concretes, les seves denúncies i les seves crítiques en relació amb temes, com per exemple, la situació i l'estat en què es troba el barri de la Mina, aquí a tocar nostre, hauria de ser un estímul per a les nostres Administracions, i hauria de servir, ens hauria de servir a tots, per entendre que si no som capaços de solucionar aquests problemes, no és estrany que es posin en dubte les bases del nostre model de societat actual. I dins d'aquesta qüestió voldria encara destacar, i voldria fer una referència al tema del règim de les institucions penitenciàries. I aquí voldríem també agrair-li al Síndic de Greuges que hagués atès les nostres constants i tenaces preocupacions per la situació de les presons a Catalunya, mostrades aquí en aquest Ple i en Comissió, i que s'hagi, en certa manera, subrogat en la intenció que nosaltres teníem des del nostre Grup parlamentari i que no es va poder realitzar a conseqüència de la voluntat majoritària de Convergència i Unió, de crear en aquesta Cambra una comissió dedicada a la investigació de la situació de les presons; ho ha fet el Síndic de Greuges, i per això mostrem la nostra gratitud, però hem de dir a continuació, hem de destacar que encara en aquest terreny té molt camí a recórrer, i ell mateix ho reconeix; ho reconeix perquè en el mateix informe estableix i proclama que aquest examen és inicial, és, de moment, provisional, que cal aprofundir, i ens diu en Comissió que això només és un avenç. I es trasllueix, i això es veu; efectivament, jo poso per exemple, només, el fet que

en l'informe no hi trobem absolutament cap referència quan estudia la situació de la presó Model de Barcelona a la situació de la infermeria de la presó, que nosaltres vam visitar no fa gaire, i que realment ens va deixar amb la impressió que estàvem contemplant un gravat negre de Goya; no hi ha cap referència, no vol dir res; vol dir simplement que això és un avenç, i que segurament s'aprofundirà sobre tot això. Però, és clar, cal tenir en compte que, si bé el Síndic de Greuges ha de ser objectiu, perquè ho ha de ser, potser no cal, de tota manera, que sovint s'entregui tant a destacar les millores i els esforços que es fan, evidentment, des de les nostres administracions pròpies, i que s'introdueixi més en els estrats de les carències, que encara són moltes, tenint en compte que les administracions ja tenen prou padrins i tenen prou àvies per satisfer les nostres temptacions de cofoisme.

Doncs, aquest capítol de les presons és prou important perquè tots hi dediquem una atenció i un esforç, jo diria fora del normal, i, sobretot, tenint present —i això s'insinua, i això ja es diu, i s'hi ha d'insistir encara més— que si no anem decididament a solucionar el problema de la construcció de noves presons, serà molt difícil tractar de solucionar la resta de problemes.

Finalment, hi ha una altra qüestió que voldríem destacar, que és la denúncia que es fa des de l'informe del Síndic de Greuges de les deficiències en la coordinació entre les diferents administracions. Creiem que això és molt important, que és un dels altres encerts de l'informe, perquè posa el dit a la nafra. En concret, pel que fa referència als serveis socials, que és l'instrument principal per satisfer els drets socials i econòmics dels ciutadans, no podem avançar si no hi ha una decidida voluntat —primerament i evidentment— d'una dotació més important de tipus econòmic per als serveis socials, i després una coordinació entre els dos nivells, de l'Administració autonòmica i dels ajuntaments a Catalunya.

En definitiva, doncs, el Grup Socialista es mostra globalment satisfet de l'actuació del Síndic de Greuges. Li demana, això sí, que atengui les indicacions que, tant en Comissió com aquí mateix en el Ple, li hem adreçat, evidentment amb la millor de les nostres intencions constructives, com ell molt bé sap, i especialment que intensifiqui la seva activitat divulgadora, divulgadora de la mateixa institució, que s'aprofundeixi en l'estudi de la situació penitenciària i que s'esforci a presentar-nos perfectament destriades les responsabilitats de cada nivell o de cada esfera de les administracions públiques.

I acabo dient que el Grup Socialista continua, per tant, donant suport a la institució del Síndic de Greuges, a les persones que el componen, i que creiem que la seva tasca i la seva orientació són fonamentalment correctes, i que trobarà camins cada vegada més eficaços si combina suavitat i prudència amb energia, rigor i severitat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Perquè pugui parlar en nom del Grup parlamentari de Convergència i Unió, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat doctor Colomines.

El Sr. COLOMINES : Senyor President, senyores i senyors diputats, no és pas per pur formulisme, sinó per convicció que abans d'iniciar la meua intervenció en nom de Convergència i Unió, he de dir, en nom d'aquest Grup i de mi mateix, que ens adherim a l'expressió de dolor que ha fet el Síndic de Greuges

en relació amb l'atemptat que ha produït tanta consternació arreu, no només a Catalunya, sinó a tot l'Estat i encara més enllà de l'Estat.

Voldria fer unes consideracions inicials sobre la gestió que ha motivat l'informe del Síndic de Greuges de 1986.

La primera consideració que voldria fer és una coincidència que ja vaig expressar en la reunió de la Comissió del Síndic, amb el Grup Socialista, i que el senyor Casares ara ha esmentat aquí, i és el del significat de la definitiva consolidació de la Institució que es desprèn de la lectura d'aquest Informe.

En aquest sentit, la meua felicitació i la del meu Grup al Síndic i a l'equip del Síndic per l'esforç de gestió que han fet en aquest sentit.

Què hem detectat, en relació amb la gestió que ha fet el Síndic? Primer, la introducció d'una novetat molt interessant : la reflexió que ha fet per avaluar la tasca que s'havia fet fins ara, des que el Síndic va ser instituit. Ara ja tenim una perspectiva, i calia aquesta mena d'introspecció. El segon punt és l'avaluació que ha fet el Síndic de les relacions entre les institucions de l'Administració pública; després en parlarem, perquè aquest és un punt que nosaltres considerem de molt d'interès. I el tercer punt que jo volia esmentar és que, de l'estadística aportada dels anys 84, 85 i 86, es dedueix que la institució del Síndic s'ha convertit en un servei més eficaç. Un servei més eficaç en què —ho veiem per les xifres— el nombre de queixes finalitzades en acabar l'any 1985 eren del 50%; les finalitzades en acabar el 86 han estat el 67%. El nombre de queixes resoltes l'any 85 era del 23%; el nombre de queixes resoltes l'any 86 és el 38%. I encara hi ha un altre aspecte, que és el de les queixes no admeses. L'any 1984 no es van admetre el 52% de les queixes; el 85, no es van admetre el 36% i, el 86, no s'han admès el 29% de les queixes. Nosaltres pensem que aquest tercer punt significa un esforç pedagògic important que ha fet la institució del Síndic, i que s'ha fet notar a través de publicacions, d'informacions públiques, i que la nostra societat, sortosament, ha assimilat.

El senyor Casares també ha parlat d'això; ho troba poc, ell. Penso que mai és molt, això, mai és molt. Per tant, estariem d'acord que això fos molt més, però nosaltres volem constatar aquestes dades, que són, no unes dades subjectives, sinó que són objectives i que les hem tret de l'anàlisi del Dictamen del Síndic.

Un altre element a considerar, quant a la gestió, encara, és l'esforç que s'ha fet per incrementar la cooperació. Un exemple d'això és la signatura del protocol primer amb el Defensor del Pueblo, que resol problemes d'informàtica i que ha d'influir, sens dubte, cap a un millor servei i, sobretot, en un servei més eficaç i més econòmic.

I, en relació amb la cooperació, en la Comissió que va tenir lloc en presència del Síndic, jo mateix ja vaig preguntar si hi havia hagut correspondència entre el Síndic i el Defensor del Pueblo, atès que el Síndic va enviar 99 queixes al Defensor perquè li corresponien, i si les possibles queixes que els catalans podíem haver fet directament al Defensor, sense passar pel Síndic, havien tingut també una col·laboració. Se'm va contestar que aquesta col·laboració hi era —cosa que celebrem—, encara que hagi de ser objecte de més consideració, tal com el Dictamen menciona.

Ara voldria passar —he parlat de la gestió del Síndic— al con-

tingut de l'Informe, a la radiografia de les problemàtiques dels drets dels ciutadans, de la seva vulneració, de la seva protecció i de la seva defensa.

Com estàvem, el 1986? De primer, voldria també fer una consideració de caràcter general. Dels resultats de la primera conferència, que aquí també ha estat esmentada, dels *ombudsmen*, que va tenir lloc a Viena el juny del 1986, es va constatar que les queixes més usuals a Europa les provocaven els sectors de la seguretat social, de l'administració local i de la justícia. Justament aquests són, també, els sectors més afectats a Catalunya.

El nombre de queixes rebudes l'any 86 —ja s'ha dit aquí, 1.211; 75% d'individuals, 25% de collectives, menys que l'any 85—, això, en fred, no diu res. No diu res el fet que sigui menys que l'any 85, perquè podria ser que els ciutadans estiguessin decebutos i no reclamessin. Això és un dels aspectes, però l'altre aspecte el tenim i el constatem a través de la lectura de l'Informe, que no ens diu això. Ens sembla que la lectura de l'Informe no pot representar que hi hagi hagut, doncs, un abandó de la reclamació a través d'aquesta nostra institució, sinó que les coses, doncs, probablement, van agafant un camí més positiu i millor.

La distribució de les queixes, aquest any, per recomanació del debat de l'Informe del 1985 s'han desglossat en àrees administratives. Nosaltres pensem que això és bo, i que això clarifica molt l'estudi d'aquest Informe. Jo no puc fer ara una enumeració de cada àrea. El que sí que faré és donar una impressió, la impressió que m'han produït la lectura i la reflexió d'una sèrie de llistats de queixes de les més destacades d'aquestes àrees.

També m'he de referir al que ha esmentat el senyor Casares en relació amb una certa confusió que provoca la lectura d'aquestes queixes. Efectivament, hi ha una certa confusió en la lectura d'aquestes queixes. Jo penso que, en general, al ciutadà se li fa difícil de distingir d'on prové el real fonament del seu problema, i s'adreça al Síndic perquè és el qui sent més a prop d'ell, però, en general, les queixes van molt més enllà de coses simplement puntuals o simplement de funcionament, i van sobre qüestions que, o abasten el conjunt de les Administracions, o bé tenen un fonament molt difícil de resoldre des d'una sola d'elles.

M'explicaré. Per exemple, quan es parla de l'àrea de la Presidència, i llegim l'enumeració que el mateix Síndic ha fet sobre les queixes més destacables —simplement, llegeixo les que ell posa com a més destacables—, ens parla de l'objecció de consciència; ens parla dels espais radiomètrics a Catalunya: ens parla de les queixes per disconformitat amb recursos presentats fora de l'Administració catalana al Tribunal Constitucional —per exemple, el recurs presentat, doncs, pel Col·legi de Periodistes—; ens parla dels problemes derivats dels impostos, de les llicències fiscals; del problema —el gran i penós problema— del capítol de les lleis que afecten els antics funcionaris de la Segona República, els pensionistes, els familiars dels morts durant la guerra del 1936 i 39, i, és clar, tot això és una cosa que preocupa el ciutadà, però, aleshores, és molt difícil d'establir qui és el responsable d'això, quan hi ha qüestions molt de fons que, en aquest sentit, encara s'han de resoldre.

El mateix diríem pel que fa referència al capítol de la Llei dels Estrangers, que hi és esmentada moltes vegades. Aquestes són queixes que tenen un gran contingut polític, i que pesen, i

que no es poden resoldre amb una simple gestió o recomanació que pugui fer la Sindicatura.

Un capítol també molt demostratiu —i en aquest aspecte és diferent— és el capítol de l'Administració local. Aquí ens trobem amb multiplicitat de problemes; en fi, que és comprensible que sigui així, atès que el ciutadà se sent molt a prop de l'Administració local, se sent afectat per moltes coses i, també, doncs, s'apropa molt aviat a l'Administració local, per a bé i per a mal, en tot cas. I aquí ens trobem un llistat de problemes usuals sobre demarcacions territorials, sobre selecció de personal, sobre llicències d'obres, sobre problemes d'urbanització. En aquest hemicicle hem parlat de problemes derivats, doncs, del Fossar de les Moreres, de Villa Joana, de problemes de serveis com els del Conservatori Superior de Música, etcètera, problemes que afecten tota una àrea de ciutadans: sancions per disciplina urbanística, problemes derivats dels enderrocs, tributs, taxes, etcètera, modificacions en la categoria de funcionaris; reserva de places de funcionaris, sancions per aparcaments, etcètera; actuacions de la policia municipal.

Hi ha dos capítols curiosos, en aquesta actuació de l'Administració local i que, de veritat, sí que aquests, doncs, cal que ens els sapiguem corregir. L'un és el de la negativa, que s'ha prodigat algunes vegades, de lliurament de certificats als ciutadans o bé als mateixos regidors de l'oposició, dintre del mateix ajuntament, i la negativa d'algun ajuntament a l'accés de la gent als arxius i als padrons fiscals. Aquestes són dues maneres de fer que nosaltres no hauríem d'admetre, que no podem admetre de cap manera, i que esperem que això sigui objecte d'una reconsideració.

L'àrea de la seguretat social. Aquesta és una de les àrees més conflictives; ja ho hem dit: a Europa, és una de les àrees més conflictives. Hi ha queixes derivades de la no-solució del que és la xacra més important en aquesta àrea, per exemple, en l'àrea de la seguretat social, i que és el canvi d'un model econòmic de la seguretat social. Espero que això, algun dia, es produeixi. Espero que, jubilats, pensionistes i gent sense feina que es queixen i que tenen raó, un dia, doncs, puguin deixar de queixar-se en aquest sentit. Espero que no passi com ha passat amb la Llei General de Sanitat, que ha consolidat un model que és obsolet i que continua essent origen de conflictes, no només per part dels ciutadans, sinó per part dels components de les mateixes administracions, com ha passat amb les recents vagues de funcionaris de l'ICS, funcionaris de l'INSALUD.

Penso que això és una qüestió que s'ha de resoldre, i també que això provoca aquesta sensació de confusió, perquè en aquest sentit les coses s'imbriquen.

Voldria referir-me molt breument a l'àrea de la justícia. El senyor Casares n'ha parlat; estic completament d'acord amb tot el que ha dit ell; veig que s'encén el llum i, per tant, haig d'anar molt més de pressa. Només vull parlar de les problemàtiques que enumera el Dictamen del Síndic, i que jo penso que encara estan ampliades en el Dictamen que va fer públic —l'Informe que va fer públic—, en aquest aspecte, en la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana el mateix Departament de Justícia, que és plenament conscient d'aquestes qüestions, sobretot de les presons en estat decrepit, una herència difícilment recuperable, i que hi hem de trobar una solució immediata.

Per acabar, en aquest aspecte de les reflexions sobre les principals queixes, voldria manifestar que en diverses àrees es detecta encara una massa lentitud en el procés de normalització lingüística, però això pensem que està en vies de solució.

He esmentat a l'inici una novetat en l'Informe : l'avaluació de les relacions del Síndic amb les institucions públiques, a través de les recomanacions fetes com a resultat de l'estudi de cada cas. Constatem amb satisfacció que, de 193 recomanacions, el 84% de les 111 adreçades a l'Administració de la Generalitat hagin estat acceptades. Això ha estat una mica contradictori pel senyor Maties Vives. Jo penso que això és un nombre que, com a inici de solució, és bo. El senyor Jorge Fernández ha parlat de la qüestió de l'Administració local. Jo no en parlo; jo només constato que a mi em sembla que l'acceptació d'un 84%, com a inici d'un bon camí, és bo.

L'increment dels expedients d'ofici també és una cosa important i, en resum, ens sembla a nosaltres que aquest text és un text objectiu, ben estructurat, que aporta material suficient perquè, de totes les bandes, de totes les administracions, cadascuna en la part que li correspongui, tenint en compte que res

ha partit de zero, que res ha partit d'un terreny verge, perquè les administracions no són estrictament organigrames, sinó que són persones que treballen en aquestes administracions i que per defensar els seus drets s'hi han mantingut, puguin reflexionar sobre tot això i puguin actuar sense conculcar els drets dels ciutadans d'un país que s'esforça per conviure i per avançar sempre.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Acabades les intervencions dels representants dels Grups parlamentaris, caldrà donar per acabada aquesta sessió especialment dedicada a l'examen de l'Informe del Síndic de Greuges.

Per tant, s'aixeca la sessió, però aquesta Presidència prega als il·lustres parlamentaris que no s'allunyin massa del Saló de Sessions, perquè, de fet, ja és l'hora de la convocatòria del Ple ordinari.

S'aixeca la sessió.

(Són les dotze del migdia.)